

Johanna Auranneimo

YSIT

Ysiti

Tammi

YSIT

YSIT

Johanna
Auranheimo

Ysit

Tammi • Helsinki

Sitaatit:

- s. 34 Lana Del Reyn laulusta *Summertime Sadness* (san. Lana Del Rey ja Rick Nowels)
- s. 166 Thirty Seconds to Marsin laulusta *Hurricane* (san. Jared Leto)
- s. 206 Kate Bushin laulusta *Wuthering Heights* (san. Kate Bush)
- s. 260 Bastillen laulusta *Pompeii* (san. Dan Smith)

Kannen suunnittelu: Laura Lyytinen
© Johanna Auranheimo ja Tammi, 2024
Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
Painettu EU:ssa
ISBN 978-952-04-5786-0

11.8.2013

Enhän mä siis koskaan tule unohtamaan sitä hetkeä viime toukokuussa Stokkan sisustusosaston penkillä, kun kerroin Merille, mitä on tapahtunut. Mä kerroin totuuden, kerroin, mihin oon itseni päästänyt, mihin oon oikeestaan langennut ja mitä olin pitänyt salassa ihan ennätysellisen kauan.

Mä pidin sitä salassa kaksi viikkoa.

En tule ikinä unohtamaan sitä, miten kiemurtelin sisäisesti, kun koetin vielä niellä totuutta. Mähän en oo tää tyyppi, kelasin, mähän en siis jumalauta oo tää tyyppi, jolle käy näin. Mä oon just kaiken tällasen yläpuolella. Oon kasvanut niin paljon, ettei tällaista käy enää. Silti kaikesta huolimatta näin kävi. Ja siis mikä oudointa, tää tuntuu ihan eriltä kuin ennen.

Me istuttiin penkillä ja syötiin just Stokkan tuulikaappin kukkakaupan vastapäiseen Robert's Coffeeseen tulleutta jogurttijätskiä. Sehän on loppujen lopuks aika terveellistä. Siinä oli kookoskastiketta. Merillä oli pinkki lusikka ja mulla violetti. Mulla oli päällä sellanen oliivinvihree aika lyhyt, istuva takki, farkut ja ponnari, uudet Conssit.

Kerroin Merille, et kaks viikkoa sitten tajusin. Kaks viikkoa sitten, kun istuin ison aikänuokan takarivissä käsi

pystyssä valmiina vastaamaan johonkin typerään, tietämättömään kommenttiin, mä tajusin.

Nythän on jo elokuva, ja mä oon ehtinyt miettiä tätä koko kesän. Koko pitkän, upeen, kaiken muuttaneen, helteisen ja raastavan kesän. Mä kävin protun – erin kuin Meri, joka suuttu, kun mä en halunnut sen kanssa samalle leirille – sain uusia kavereita ja lähennyin mun ala-astebestiksen Sannin kanssa, joka oli mun protulla. Kävin uimassa pelkissä alusvaatteissa kerran ja silleen.

Mut kaiken sen aikaa mun takaraivossa kummitteli se, mitä kerroin Merille jogurttijätskin äärellä toukokuussa. Nyt mä pohdin, pitääköhän se edelleen paikkansa. Onks se edelleen totta, kun mä huomenna palaan kouluun ja kohtaan kaiken uusin silmin.

Istuttiin penkillä silloin. Meri odotti.

Sit mä jumalauta kerroin.

Et mä taidan olla ihan helvetin kuses Onniin.

Eka osa

12.8.2013

**Armeijanvihreä tuubitoppi, korkeavyötäröiset
mustat pillifarkut, Conssit, hiukset auki, isot
rengaskorvikset, kissarajaukset ja musta rajaus
alaluomen limakalvolla**

Mikään ei tunnu yhtä epätodelliselta kuin ne pari viimeistä kouluviikkoa ennen kesäloman alkua. Ne on jotain ihan uskomatonta. Mut ihan toisella tavalla epätodelliselta tuntuu se hetki, kun istuu vielä vähän kesäisissä vaatteissa ekaa kertaa luokkaan elokuun puolivälissä ja miettii, et miten mä muka tuun jaksamaan taas arkea. Miten mä tuun kestäämään tän raastavan ja oksettavan ankeuden mustan massan, joka vyöryy yli, kun katson siis oikeesti ihan tosi kivaa luokanohjaajaa, joka hymyilee liitutaulun edessä.

Nostan pöydälle vielä koulukirjattoman, kevyen kangaskassin, jossa lukee konekirjoitusfontilla Stars can't shine without darkness, ja heilautan hiukset paljaaseen selkään.

”Onks tääl vähän viileetä?” Meri kysyy ja hieroo olkavarsiaan. ”Sillee vähän vilakkaa? Onks sul kylmä?”

Tuhahdan. ”No ei?”

Meri nojautuu lähemmäs. ”Ootsä viel nähny –?”

”Shh”, mä sähähdän. ”Älä huuda.”

Luokan avoimesta ovesta kurkkaa sisään pitkä, ruskeatukkainen jätkä, jolla on tummansininen T-paita ja siistit beessit shortsit.

”Ai”, se sanoo ja hymyilee leveetä, reipasta hymyä.
”Sori, väärä luokka. Saanks mä sanoo moi noille?”

Se nyökkää kavereilleen ja lupaa odottamatta kiskaisee itselleen tuolin, istahtaa siihen ja tervehtii kaikkia avoimella, kiltillä äänellä.

Meri katsoo taululle naama totisena ja punasena.

Nojaudun sitä kohti ja nostan kulmii ivallisesti. ”Ootsä sit viel nähny —”

”Lopeta”, Meri sanoo nopeesti. ”Anna mun olla.”

”Siit on tullu sika pitkä”, totean ja hymyilen tietäväistä hymyä.

Meri sulkee silmänsä. ”Hei nyt oikeesti.”

”Mist te puhutte?” kysyy meidän kaveri Bea, jolle me ei voida kertoa mitään, koska sillä on aika kova ääni, eikä haluta paljastua.

”Protust”, sanon nopeesti.

”Aa”, Bea huokaisee synkästi. Se kävi sika huonon riparin, jolla ei ollut yhtään blondia, lihaksikasta ja hyvä-tulosta purjehtijaa, toisin kuin Bea toivoi.

Luokkaan tulee lisää ihmisiä, ja meidän luokanohjaaja laskee oppilaita katseellaan.

”Näittekste, miten pitkä Niklaksest on tullu?” Bea kuiskaa kovaa.

”Siis siit on tullu nii pitkä”, kuiskaan takasin. ”Vai mitä Meri?”

”Kyllä”, Meri sanoo asiallisesti.

Luokanohjaaja läimäisee isot kätensä yhteen. ”No niin! Hiljaisuus, kiitos, no niin!”

Käännän katseeni eteenpäin ja yritän olla miettimättä, kuka luokasta puuttuu.

”Jotka myöhässä tulee, niin myöhässä tulee”, luokanohjaaja sanoo. ”Me voidaankin tästä alotella. Viittitkö Eveliina sulkea oven?”

Mä hymyilen, nousen, nostan pillifarkkuja vyönlenkeistä ja lasken käden ovenkahvalle. Just, kun ovi on menossa kiinni, joku kiskaisee takaisin.

Ovi levähtää auki.

Eihän tää voi alkaa näin.

”Ai, sori”, se sanoo, katsoo mua ja naurahtaa nolostuneesti. Päästän irti ovenkahvasta.

”Sori ku oon myöhäs”, se sanoo, työntyy mun ohi luokkaan. ”Moi.”

Valkonen T-paita, mustat farkut, joissa on ketju, korvis korvassa ja mustat Superstarit. Se pudottaa mustan kangaskassin pöydälle ja retkahtaa tuoliin.

Mä palaan paikalleni.

”Nyt kun on Onnikin saatu paikalle”, luokanohjaaja sanoo, ”niin päästäänkin alottamaan!”

Mä koetan olla katsomatta taakseni, mun niskaa polttaa.

Eihän tää voi alkaa näin.

Ei tää voi alkaa siitä, että se veti oven auki ja katsoi mua hävyttömästi silmiin.

Luokanope levittää käsiään: ”Tervetuloa takaisin kouluun, ysibee!”

14.8.2013

Tummanpunanen T-paita solmittuna vyötärölle, mustat pillifarkut, Conssit, muovitimanttikorvikset, ponnari, ohuet rajaukset, ruskeet luomiväri-varjostukset ja vähän highlighteria poskipäillä ja silmien sisänurkissa

Piirrän A-neloselle Justinin muotokuvaa 8B-lyijärillä. Pidän ikkunaa auki, ja sisäpihalla kuuluu potkulautailevan lapsen kimeetä, hengästynyttä kiljuntaa.

Äiti ripustaa pyykkejä kylppärissä. Mä taistelen vastaan mun takaraivossa vellovaa tunnetta.

Miten voi olla, et kun mä zoomailen mun iPhone femman näytöllä käsittämättömän, helvetin, jumalattoman kuumaa Justinia – sitä Teen Vogueta toukokuun numeron kuvaa, jossa sillä on päällä toiselta olalta valahtanut punanen flanellipaita ja kädessä kitarakotelo – miten voi olla, että siis helvetti *tätä* kuvaa katsoessani mun ajatuksissa pyörii jonkun toisen pistävä katse.

Mä oon vajonnut tosi alas. Mua hävettää.

Sehän on siis ihan tavallinen jätkä.

Äiti avaa mun huoneen oven. ”Ootsä näkemäs Merii vielä tänä iltana?”

Painan lyijärin kumipäätä mun alahuuleen. ”Emmä ku se sen isovehki tuliki niille syömään nii sen pitää olla kotona. Kui?”

”Mietin vaan, että katotaanks me Downtonii tänään”, äiti sanoo.

”Katotaan vaa”, sanon ja hymyilen.

Äiti sulkee oven.

Lasken lehtiön käsistäni ja heittäydyn selälleni sängylle. Kiskaisen sisustustyynyn syliini ja painan mun naaman siihen. Huudan vähän.

Mikä tää tunne on? Mitä tää nyt niinku oikeesti on? Mä vähän silleen kelasin, ettei musta tuntuis enää tältä. Luulin, että tää olis mennyt ohi jo silloin, kun protulla se yks poika sanoi mulle, et oon ilman meikkii tosi kauris. Luulin, et tää olis niinku vähän sillee mennyttä jo, kun se yks toinen jätkä sanoi, että mä näytän hyvältä biksuissa, vaikka oikeesti näytän ihan karseelta. Miten mä oon edelleen tässä, miksen mä voi vaan saada kaikkea mitä haluan Justinista, tää tuntuu helvetin epäreilulta.

Mun huoneen ovi loksahuttaa auki. Pikkuveli irvistelee ovenraossa Juventuksen pelipaidassa.

”Mee pois!” mä huudan ja heitän tyynyn sen naamaan. ”Mä vihaan sua, lähe menee!”

”Äiti miks toi aina vaan huutaa mulle?” kuuluu kimeä, mariseva ääni, kun ovi sulkeutuu.

Meriltä on tullu viestejä Whatsappiin. *Miks oikeest Niklas on niin ihana*, se kirjottaa. Vastaan, et *koska se on just sulle sopiva lälläri*

Sä et ole lälläri, ajattelen nähdessäni mielessäni Onnin rennon hymyn, kun se nojaa taaksepäin pulpetissaan ja äikänope sanoo sille lempeen turhautuneesti, et mitä mä oon Onni sanonut sulle tosta tuolilla keikkumisesta.

Mitä mä oon sanonut sulle koskaan, mietin.

Mitä sellasta mä muka oon koskaan sanonut sulle,
mistä sä voisit mut muistaa.

15.8.2013

Yöshortsit, harmaa toppi, hiukset nutturalla

Puhun Facebookissa yhdelle pojalle mun protulta. Sen nimi on Joosua. Sen mielestä mä olisin kauniimpi ilman meikkiä, mikä provosoi mua. Se teki mun meikkaamisesta ihan sairaan ison numeron ja vaan hoki, et oon oikeesti tosi luonnonkaunis. Mikä nyt vaan on sairaan outoo, tai miks sitä nyt pitäis hokee tai silleen, tai ainakaa silleen sikana.

Kello on 23.38.

Mitä sä teet, Joosua kysyy.

Kirjotan, mä vastaan. Mulla on tekstinkäsittelyohjelma auki.

Mitä sä kirjotat, se kysyy.

Vaa tällast fiilisjuttuhommaa XD, mä vastaan.

Lähetä se mulle, se pyytää.

Ok venaa hetki, vastaan. Tää on sit viel ihan kesken!!!

Syöksyn tekstinkäsittelyohjelmaan ja kopioin tekstin.

Sit mä lähetän sille mun jutun:

Mä tunnen sua kohtaan sanottumattomia, vuolaita ajatuksia.

*Mä ajattelen sua, kun en uskalla olla ajattelematta,
mutta vain silloin.*

*Mä unohdin sut hetkeksi, kun kävelin niityllä,
jonka kukat oli kuihtuneet jo kuukausi sitten.*

*Mä unohdin sut hetkeksi,
kun mun kalpeat kädet halkoi järven peilityyntä pintaa,
iho huusi viileään veteen.
Mä unohdin sut tunteakseni oloni paremmaksi,
tunteakseni oloni vahvemmaksi,
mä unohdin sut,
jotta en tuntisi oloani niin likaiseksi,
ja nyt mun turmeltunut mieleni ei anna mun enää olla muista-
matta.*

*Mua suututtaa, etten osaa vastata edes omaan kysymykseeni,
niin kovin yksinkertaiseen.
Mua harmittaa
etten tiedä enää mitä haluan susta.*

Joosua kirjoittaa.

*Älä hätäile eveliina, lukee viestissä. Sussa ei oo mitään tur-
meltunutta tai likaista.*

Voisinpa poistaa koko tekstin. Mut viestit on peruuttamattomia.

16.8.2013

**Valkonen Vansin T-paita solmittuna vyötärölle,
mustat pillifarkut, Conssit, pienet hopeet rengas-
korvikset, kissarajaukset ja musta rajaus ala-
luomen limakalvolla, farkkutakki**

Mä en katso Onnia ruokalassa. Sillä on päällä vaaleensiniiset farkut ja Conssit ja punanen Che Guevara -paita. Mä kuulen ku se nauraa tyhmästi, silleen röhähtää matalalla äänellä, joka jää kaikumaan ruokalan stroganoffinhajusiin seiiniin.

Mä en katso sen housuista roikkuvaa hopeista ketjua.

”Oikeest miten joku ihminen voi syödä noin hitaasti?” tiuskaisen Merille, kun se sahaa kasvispihvistä pientä palaa hillityin liikkein ja näyttää ärsyttävän huolettomalta.

”Mä nautin”, se tokaisee ja hymyilee.

Huokaisen. ”Nii kouluruokaa.”

Mun tahrattomalla lautasella on näkkärinmuruja ja vesilasikin on tyhjä. Onni oli linjastolla näköetäisyydellä, enkä mä siks kehdannut ottaa ruokaa ollenkaan. Poikien edessä syöminen tai syömiseen viittaava käytös ahdistaa.

Mä en katso, kun Onni katoaa astianpalautuspisteelle.

”Mä haluisin ehtii käydä sillee ulkonki. Tai et siel niinku paistaa aurinko”, sanon.

Meri keihästää haarukkaansa pienen määrän porkkana-raastetta. ”Oota hetki.”

Potkaisen sitä pöydän alla, kun Niklas tervehtii keittäjää rehdisti hymyillen ja lähtee viemään astioita.

Meri pudottaa haarukan lautaselle ja nappaa kiinni tarjottimesta. ”Mennään.”

Hymyilen itsetyytyväisesti, kun katson Merin ryhdistä tarjottimenkantoasentoa. Puhtaanvalkoinen neule paljastaa vaaleenpunasen rintsikanolkaimen, niskasta pilkottaa Zaran lappu.

Niklas on jäänyt suurtalouskeittiötiskarin kanssa suustaan kiinni astianpalautuspisteelle. Meri pysähtyy tarjotin kädessään sen taakse eikä edes rykäise.

Mä pukkaan Meriä tarjottimella selkään. Mitään ei tapahdu.

”Hei, Nikke!” meitä seurannut Bea karjaisee. ”Et viittis vähän tehdä tilaa?”

Niklas kääntyy ja hymyilee. ”Aa, anteeks, joo totta kai!”

Meri hivuttautuu tyhjentämään kasvispihvinriekaletta biojätteeseen. Mä pyöräytän silmiä. Nikke heittää femmat tiskarille, Meri katsoo sitä nopeesti, naurahtaa hermostuneesti, Niklas katoaa kulman taakse ja Bea sanoo, et sen pitäs viel ehtii kertoa meille, mitä sen eilisellä viulutunnilla kävi.

16.8.2013

”Mä en oikeest kyl ain jaksa Beaa vaik se on sillee tosi kiva ihminen”, Meri sanoo ja ryystää jäälattea. ”Mä en malta oottaa oikeesti et Karo tulee sielt vitsin Gardalt.”

Asetutaan liukuportaisiin.

”Eiks sen pitäis tulla ens viikol?” kysyn.

”No nii mä muistelin”, Meri miettii. ”Mut on toi nyt kyl ihan outoo, tai et onhan sen äiti nyt siis oikeesti silleen vaan semi erikoinen, et se tolleen järkkää jonku matkan just koulunalun päälle, tai et eiks ne miettiny yhtään.”

”Varmaan vaan ihan puhtaasti sillee rahakysymys”, tokaisen. ”Ei kaikil vaa sillee oo massii matkustaa just sillee loma-aikoin tai sillee.”

”Nii”, Meri sanoo. ”Totta. Mut on se sen äiti kyl vähän erikoinen muutenki tai kylhän sä nyt tiät.”

Hakkaan jäämurskaa pillillä. ”No on se kyl vähän.”

Astutaan pois liukuportaista.

”Muistaks ku kerran tos penkil oli se joku mummo?” Meri kysyy, kun lähestytään meidän penkkiä.

”Joo, se oli kauheeta.”

Istutaan mummottomalle penkille. Heijastutaan vastapäisistä hissinovista venyneinä versioina itestämme. Nostan oikeen säären vasemman päälle ja käännyn Meriin päin.

”Eka kerta täs tälleen nyt uuden kouluvuoden puolel”, sanon. ”Tällee ysil.”

”Vitsit ysil”, Meri sanoo pohtivasti, näyttää jotenkin hartaalta. ”On se kyl silleen outoo, et me ollaan nyt niit, tai et just ku vaik muistelee sitä ku oltiin sillon seiskal, ja siitki on ihan ikuisuus, mut et niinku kui aika vaa menee näin nopee.”

”Kaikki näytti sillon tosi vanhoilt”, sanon. ”Mun on jotenki vaikee tajuu, et ne tavallaan sillonki oli sit oikeesti yht junnui ku me nyt.”

”Niinpä”, Meri huokaisee.

Juon lattea ja katson mun Consseja. Tuntuu äkkiä tosi sekopäiseltä, että oon vuoden päästä lukiossa, ja mulle tulee tosi nuori olo.

”Muuten”, Meri sanoo vieikkaalla äänellä. ”Tuli vaa mieleen siit yhest keskustelust, joka käytiin täs sillon toukokuus. Kesäl sanoit, ettet oo ihan varma, mitä oikeen ajattelet Onnist, niin mitä sä nyt sit niinku oikeesti ajattelet siitä?”

”Ihan ku mä tietäisin silleen yhen kouluviikon jälkeen”, tokaisen.

Meri työntää pillin suupieleensä ja virnuilee. ”No viikonloppuna ehit miettii.”

17.8.2013

Armeijanvihree naruolkaintoppi, musta maksihame, sandaalit, isot korvarenkaat, hiukset ponnarilla, ohuemmat rajaukset ja pronssiluomivärii

Istutaan Merin kanssa Joharissa portailla. Onni skeittaa alas Korkeavuorenkatua ja mä suoristan selkäni ja vedän vatsaa sisään. Meri syö Bountya ja yrittää kiusata mua.

Kotona mä makaan sängyllä ja rusennan tyynny mahaa vasten ja kuvittelen, miltä tuntuis nojata Onnin rintakehään, painaa kasvot vasten sen röökinhajusta kollararia. Ihan ku se muka olis niin pitkä.

Karistan ajatuksen ja väritän uuden Justinin pupillia HB-lyijärillä ja kuuntelen Lana Del Reyn National Anthemia.

22.8.2013

**Musta T-paita, jossa lukee No Hard Feelings, hi-
hat käärittynä lähemmäs olkapäitä, mustat pilli-
farkut, Conssit ja muovitimanttikorvikset, kissa-
rajaukset ja turkoosi rajaus niiden yläpuolella**

Limuautomaatin edessä sohvalla istuu Amalia Kivelä. Sillä on farkkushortsit ja tissien alle solmittu ruutupaita. Se on törkeän kaunis ja kuin suoraan Lanan Riden musavideos-
ta. Enkä mä vihaa sitä.

Onni norkoilee ankeessa poikajoukossa matikanluokan ovelta ja tuijottaa suu vähän auki pientä, timmiä, cheerin viime keväänä rasitusvamman takia lopettanutta Ama-
lia Kivelää.

Amalia Kivelä sekottaa mut ja Merin aina toisiinsa, ja oon alkanut epäillä, että tahallaan. Koska me ei näytetä yhtään samalta. Mä en kuitenkaan vihaa sitä, koska ei oo kauheen feminististä vihata muita naisia, mut vittu sitten kun oon päässyt lukioon niin mä en saatana enää moikkaa sitä kadulla, vaan katon suoraan ohi.

Gardalta palannut, naamasta pahasti kärähtänyt Karo katsoo Amalia Kivelää. ”Onhan toi silleen objektiivisesti tosi viehättävä.”

Mä käännän katseeni. ”No jep.”

Meri tulee vessasta ja näkee, mitä on meneillään, ja katsoo mua myötätuntoisesti.

”Voi hitsit”, se sanoo.

”Älä jaksa”, tokaisen. ”Ihan sama mulle. Siis eihän täs maailmas oo ketään, joka ei haluis tota.”

Ope avaa luokan oven. Ruokis on ohi. Heilautan kangaskassin olalle, marssin sisään ja istun tokaan riviin ikkunapaikalle. Meri liukuu varovasti mun viereen, koettaa olla rypistämättä valkosta sifonkipaitaa. Kaivan kirjan ja vihon kassista ja avaan ne läksyjen kohdalta. Mulla on selittämättömällä tavalla tosi paska olo.

”Hei Eve”, sanoo matala ääni mun takaa. ”Tää on salee sun.”

Käännyn ja tunnen, kuinka mun ilme muuttuu torjuvan tylyksi. Kurkkuun kiipeää tuttu, harmillinen tahmeus.

Onni ojentaa mulle lyijärisormenjälkien tahrinmaa A-vitosta, jossa paidaton Justin komeilee HB-kynällä väritetyin, terävin pupillein vatsalihakset paistaen kaikelle kansalle. Otan paperin nopeesti Onnin kädestä.

”Joo”, sanon värittömällä äänellä. ”Kiitti.”

”Ei mitää”, se sanoo, katsoo hetken ja mä käännyn pois. Kuulen, kun se palaa takariviin.

”Oumaigaad”, Meri kuiskaa.

”Hiljaa”, tiuskaisen ja suoristan selkäni. Sisäisesti kuitenkin valun lattian läpi ykköskerroksen äikänluokkaan ja siitä ihan siis helvettiin asti, koska helvetti miten voikaan hävettää.

Ihan just, mä ajattelen. Ihan just mun uudesta elämästä tulee totta. Ihan just, mä kelaan ja mua ottaa vatsasta. Ihan just tää on loppu ja sit mä voin tehdä näistä hetkistä muistoja.

Eve aloittaa ysiluokan muutoksennälkäisenä. Hän juo jäälatteria parhaan kaverinsa kanssa Stokkalla, puhuu öisin protulla tapaamansa varatun pojan kanssa, himoitsee Justin Bieberiä ja on vastentahtoisen ihas-tunut luokkakaveriinsa. Ympäröivä todellisuus tukahduttaa, eikä Eve pysty samaistumaan kavereihinsa, jotka tuntuvat haluavan elämältään ihan eri asioita. Viimeinen peruskouluvuosi on täynnä häpeää, oivaluksia, himoa ja vaihkaista kasvua: Eve haluaa vihdoinkin nähdä jonain muunakin kuin kymppin tyttöinä.

TSIT on ihanan rento nuortenromani vuodesta, jonka aikana tapahtuu oikeasti vähän, mutta jokainen hetki on merkityksellinen.

	 9 789520 457860
www.tammi.fi	N84.2 ISBN 978-952-04-5786-0